

En ærlig Grundlov

Per-Olof Johansson

[Læserbrev trykt i Jyllands-Posten 19.9.1969], på Internet her: [En ærlig Grundlov](#)

Hjulpet af nutidens teknik har jeg kombineret mine indvendinger mod formuleringer i Grundloven med hvad der står, måske er det så lettere at se urimelighederne!

Motto:

Hvis nu Grundloven skulle lyde, som det er i virkelighedens verden – hvordan så?

Danmarks Riges Grundlov

nr. 169 af 5. juni 1953., **indvendinger med rødt:**

§ 12

Kongen har med de i denne grundlov fastsatte indskrænkninger den højeste myndighed over alle rigets anliggender og udøver denne gennem ministrene.

Kongen har ikke den udøvende magt.

Kongen har med få undtagelser ikke den højeste myndighed over rigets anliggender.

§ 14

Kongen udnævner og afskediger statsministeren og de øvrige ministre. Han bestemmer deres antal og forretningernes fordeling imellem dem. Kongens underskrift under de lovgivningen og regeringen vedkommende beslutninger giver disse gyldighed, når den er ledsaget af en eller flere ministres underskrift. Enhver minister, som har underskrevet, er ansvarlig for beslutningen.

Den af folketinget talte statsminister afkræver kongen sin og sine ministres udnævnelse.

Kongen skal underskrive de af lovgivningen og regeringen vedtagne beslutninger.

§ 16

Ministrene kan af kongen eller folketinget tiltales for deres embedsførelse. Rigsretten påkender de mod ministrene for deres embedsførelse anlagte sager.

Kongen kan ikke tiltale ministrene for deres embedsførelse.

§ 17

Stk. 1.

Ministrene i forening udgør statsrådet, hvori tronfølgeren, når han er myndig, tager sæde. Kongen fører forsædet undtagen i det i § 8 nævnte tilfælde og i det tilfælde, hvor lovgivningsmagten i henhold til bestemmelsen i § 9 måtte have tillagt statsrådet myndighed til at føre regeringen.

Kongen sidder for bordenden i statsrådet., men bestemmer ikke noget.

§ 19

Stk. 1.

Kongen handler på rigets vegne i mellemfolkelige anliggender. Uden folketingets samtykke kan han dog ikke foretage nogen handling, der forøger eller indskrænker rigets område, eller indgå nogen forpligtigelse, til hvis opfyldelse folketingets medvirken er nødvendig, eller som i øvrigt er af større betydning. Ej heller kan kongen uden folketingets samtykke opsige nogen mellemfolkelig overenskomst, som er indgået med folketingets samtykke.

Regeringen handler i kongens navn i mellemfolkelige anliggender.

§ 21

Kongen kan for folketinget lade fremsætte forslag til love og andre beslutninger.

Kongen kan ikke for folketinget lade fremsætte forslag til love og andre beslutninger.

§ 22

Et af folketinget vedtaget lovforslag får lovkraft, når det senest 30 dage efter den endelige vedtagelse stadfæstes af kongen. Kongen befaler lovens kundgørelse og drager omsorg

for dens fuldbyrdelse.

Kongen skal huske at underskrive en vedtagen lov inden der er gået 30 dage fra vedtagelsen.

§ 26

Kongen har ret til at lade slå mønt i henhold til loven.

Kongen skal godkende præget på mønterne, men må ellers ikke blande sig i møntvæsenet.

§ 27

Stk. 1.

Regler om ansættelse af tjenestemænd fastsættes ved lov. Ingen kan ansættes som tjenestemand uden at have indfødsret. Tjenestemænd, som udnævnes af kongen afgiver en højtidelig forsikring om at ville holde grundloven.

Stk. 2.

Om afskedigelse, forflyttelse og pensionering af tjenestemænd fastsættes regler ved lov, jfr. dog herved § 64. Stk. 3. Uden deres samtykke kan de af kongen udnævnte tjenestemænd kun forflyttes, når de ikke derved lider tab i de med tjenestemandstillingen forbundne indtægter, og der gives dem valget mellem sådan forflyttelse og afsked med pension efter de almindelige regler.

Tjenestemænd, hvis udnævnelse underskrives af kongen, afgiver en højtidelig forsikring om at ville holde grundloven.

§ 32

Stk. 1.

Folketingets medlemmer vælges for fire år.

Stk. 2.

Kongen kan til enhver tid udskrive nyvalg med den virkning, at de bestående folketingsmandater bortfalder, når nyvalg har fundet sted. Efter udnævnelse af et nyt ministerium kan valg dog ikke udskrives, forinden statsministeren har fremstillet sig for folketinget.

Kongen må kun udskrive nyvalg, når statsministeren giver ham besked på det.

§ 41

Stk. 1.

Ethvert medlem af folketinget er berettiget til at fremsætte forslag til love og andre beslutninger.

Stk. 2.

Et lovforslag kan ikke endeligt vedtages, forinden det tre gange har været forhandlet i folketinget.

Et lovforslag kan ikke endeligt vedtages forinden det tre gange har været behandlet i folketinget, men handlingerne må godt være rent proforma, når det drejer sig om forslag til finanslove, tillægsbevillingslove, midlertidige bevillingslove, statslånslove, love om meddelelse af indfødsret, love om ekspropriation og love om indirekte skatter.

§ 43

Ingen skat kan pålægges, forandres eller ophæves uden ved lov; ej heller kan noget mandskab udskrives eller noget statslån optages uden ifølge lov.

En hvilken som helst skat kan pålægges ved lov.

§ 46

Stk. 1.

Forinden finansloven eller en midlertidig bevillingslov er vedtaget af folketinget, må skatterne ikke opkræves.

Stk. 2.

Ingen udgift må afholdes uden hjemmel i den af folketinget vedtagne finanslov eller i en af folketinget vedtaget tillægsbevillingslov eller midlertidig bevillingslov.

Finansloven skal altid vedtages.

§ 47

Stk. 1.

Statsregnskabet skal fremlægges for folketinget senest seks måneder efter finansårets udløb.

Stk. 2.

Folketinget vælger et antal revisorer. Disse gennemgår det årlige statsregnskab og påser, at samtlige statens indtægter er opført deri, og at ingen udgift er afholdt uden hjemmel i finansloven eller anden bevillingslov. De kan forlange sig alle fornødne oplysninger og aktstykker meddelt. De nærmere regler for revisorenes antal og virksomhed fastsættes ved lov.

Stk. 3.

Statsregnskabet med revisorenes bemærkninger forelægges folketinget til beslutning.

Folketinget vælger et antal revisorer, som uden at forpligte nogen hvert år kommenterer statsregnskabet.

§ 56

Folketingsmedlemmerne er ene bundet ved deres overbevisning og ikke ved nogen forskrift af deres vælgere.

Folketingsmedlemmerne er ikke bundet ved deres overbevisning.

§ 71

Stk. 1.

Den personlige frihed er ukrænkelig. Ingen dansk borger kan på grund af sin politiske eller religiøse overbevisning eller sin afstamning underkastes nogen form for frihedsberøvelse.

Stk. 2.

Frihedsberøvelse kan kun finde sted med hjemmel i loven.

Stk. 3.

Enhver der anholdes, skal inden 24 timer stilles for en dommer. Hvis den anholdte ikke straks sættes på fri fod, skal dommeren ved en af grunde ledsaget kendelse, der afsiges snarest muligt og senest inden tre dage, afgøre, om han skal fængsles, og hvis han kan løslades mod sikkerhed, bestemmes dennes art og størrelse. Denne bestemmelse kan for Grønlands vedkommende fraviges ved lov, forsåvidt dette efter de stedlige forhold må anses for påkrævet.

Stk. 4.

Den kendelse, som dommeren afsiger, kan af vedkommende straks særskilt indbringes for højere ret.

Stk. 5.

Ingen kan underkastes varetægtsfængsel for en forseelse, som kun kan medføre straf af bøde eller hæfte.

Stk. 6.

Udenfor strafferetsplejen skal lovligheden af en frihedsberøvelse, der ikke er besluttet i en dømmende myndighed, og som ikke har hjemmel i lovgivningen om udlændinge, på begæring af den, der er berøvet sin frihed, eller den, der handler på hans vegne, forelægges de almindelige domstole eller anden dømmende myndighed til prøvelse.

Stk. 7.

Behandlingen af de i stk. 6. nævnte personer undergives et af folketinget valgt tilsyn, hvortil de pågældende skal have adgang til at rette henvendelse.

Domstolene skal ved en kendelse som hovedregel altid give øvrigheden tilladelse til husundersøgelse, beslaglæggelse og undersøgelse af breve og andre papirer samt brud på post-, telegraf- og telefonhemmeligheden.

§ 73

Stk. 1.

Ejendomsretten er ukrænkelig. Ingen kan tilpligtes at afstå sin ejendom, uden hvor almenvellet kræver det. Det kan kun ske ifølge lov og mod fuldstændig erstatning.

Stk. 2.

Når et lovforslag vedrørende ekspropriationen af ejendom er vedtaget, kan en trediedel af folketingets medlemmer indenfor en frist af tre søgnedage fra forslaget endelige vedtagelse kræve, at det først indstilles til kongelig stadfæstelse, når nyvalg til folketinget har fundet sted, og forslaget påny er vedtaget af det derefter sammentrædende folketing.

Stk. 3.

Ethvert spørgsmål om ekspropriationsaktens lovlighed og erstatningens størrelse kan ved lov henlægges til domstole oprettet i dette øjemed.

Ejendomsretten kan krænkes ved lov. Der skal ydes en rimelig erstatning

§ 75

Stk. 1.

Til fremme af almenvellet bør det tilstræbes, at enhver arbejdsduelig borger har mulighed for at arbejde på vilkår, der betrygger hans tilværelse.

Stk. 2.

Den, der ikke kan ernære sig eller sine, og hvis forsørgelse ikke påhviler nogen anden, er berettiget til hjælp af det offentlige, dog mod at underkaste sig de forpligtelser, som loven herom byder.

Hvis man vil have hjælp af det offentlige, må man underkaste sig de forpligtelser, som loven herom påbyder.

§ 76

Alle børn i den undervisningspligtige alder har ret til fri undervisning i folkeskolen. Forældre eller værger, der selv sørger for, at børnene får en undervisning, der kan stå mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen, er ikke pligtige at lade børnene undervise i folkeskolen.

Ingen børn må undervises på en måde, der fundamentalt afviger fra folkeskolens.

§ 77

Enhver er berettiget til på tryk, i skrift og tale at offentliggøre sine tanker, dog under ansvar for domstolene. Censur og andre forebyggende forholdsregler kan ingensinde på ny indføres.

Censur kan indføres, når omstændighederne tvinger dertil.